

Alıştırma 4

Amaç: Okuma problemlerinizin tespiti

Yöntem: Aşağıdaki metni okurken metinde ne anlatıldığına odaklanmanın yanı sıra, gözlerinizin ve zihninizin neyle meşgul olduğuna da bakın. Sonra, boş bırakılan satırlara nasıl okuduğunuzla ilgili keşfettiklerinizi not edin.

OKUMAK

Kültürü çok geniş değerli bir dostum geçen gün bana diyordu ki:

— Artık benim için yeryüzünde bir tek eğlence kaldı: Okumak. Ne danstan ne toplanmalardan hiçbir şeyden tatlı bir duygu alamıyorum. İnsanlardan kaçan yabani bir yaratık oldum.

Bu duyuş, belki sinir bozukluğundan geliyor. Yalnız doğru bir tarafı var ki o da dostumun her tatlı duyguya karşı taş gibi donuk ve soğuk kaldığı hâlde okumaktan kendini alamamasıdır. Demek kültürlü bir insan için düşünen, anlayan, öğrenmek isteyen bir kimse için her eğlence geçebiliyor, her şey sönüp gidiyor, yalnız okumak kalıyor.

Öyle ise okumak nedir, nasıl bir iştir ki böyle sürekli ve kolay ölmeyen bir tadı var?

Yazı, bir türlü ölümü ortadan kaldıramayan insanoğlunun ölüme karşı bulabildiği tek çaredir. Yazı, zekânın fotoğrafıdır. Çağlardan çağlara, ellerden ellere geçe geçe, bütün tarihi aşip gelir. Onda, insan hayatının her yaprağı üstünde gezen gözlerin ışıkları, düşünen kafaların gölgeleri bulunur.

Güzel yazılmış bir yazıyı okumak, sönüp gitmiş bir varlığın fotoğrafına bakmak gibidir. Daha doğrusu, donup kalmış, sessiz bir fotoğraf değil konuşan, düşündüklerini anlatan canlı ve sesli bir sinema. Onun içindir ki yazı, birçok olamazlıkları olur yapmıştır. Ölü dirilmez, yüz kuruşa Amerika'ya gidilmez, her büyük adam bizimle konuşmaz. Bu böyledir de en büyük yazarların herhangi bir kitabı pek güzel yüz kuruşa alınır ve bu büyük düşünücü ile baş başa on gün, yirmi gün, bir ay oturup konuşabilirsin. İnsanlık içinde, güneş gibi ışığı kendinden çıkan zekâlara yaklaşmak, biraz yanmak olsa bile, pek çok aydınlanmaktır. Onları anlamak, dediklerini kavramak için beyin dediğimiz düşünme makinesini işletmek ve onu yormak lazımdır. Hangi varlık yorulmadan işler ve yanmadan parlar? Güneşin kendi bile sonsuz karanlıklara ışıklarını verebilmek için bir ateş kazanı gibi durmadan kaynamıyor mu?

Eski Yunan'ın büyük filozofu Sokrat, hiç yazmadı. Eğer yetiştirdiği Platon da böyle yapsaydı Sokrat, baldıran zehriyle değil yazı yazmamakla kendini öldürmüş olurdu. Büyüklerin ne düşündüklerini öğrenmek için onların yazılarını okumak, öğretmenlerimizin sayısını çoğaltmaktadır. Okulda insanın olsa olsa on hocası olur. Hâlbuki kitap okuyan için her özlü yazarı bir değerli öğretmendir.

İyi bilmeliyiz ki okuduğumuz her satır, kafamızın içinde, yeni bir düşünce âlemi yaratır. Ya eski düşüncelerimizi yerinden oynatarak onları canlandırır ya yeni bir düşünce ile varımızı artırır. Kitap, en gerçek bir dosttur. Dalgınlığa vurmadan okunan güzel bir kitaptan sonra tıpkı çok sevdiğimiz bir arkadaşla konuşmaktan aldığımız tadı duyarız. Bir an kendinizi tek

